GEMEENTE VEERE

OMGEVINGSPROGRAMMA GRONDSTOFFEN 2026-2030

Gemeente Veere
Datum: november 2025
Document nummer: 25B.05742

Inhoud

Inleiding en achtergrond 3
Europese en landelijke kaders 3
Gemeentelijke kaders 3
Uiteindelijk doel voor gemeente Veere 5
Omgekeerd inzamelen als kernmaatregel 5
Uitgangspunten dekkingsgraad restafvalcontainers 5
Voordelen 5
Uitdagingen 5
Uitgevoerde en lopende acties 5
Planning 2025-2030 6
Financieel plan 7
Communicatie en bewustwording 7
Handhavingsplan 7
Bijlagen: 8
Bijlage 1. Communicatieplan 9
Bijlage 2. Handhavingsplan 15

Inleiding en achtergrond

Het Omgevingsprogramma Grondstoffen 2026-2030 van de gemeente Veere richt zich op de transitie van afvalbeheer naar een circulaire economie. Afval bestaat uit waardevolle grondstoffen die hergebruikt moeten worden. Het Omgevingsprogramma Grondstoffen 2026-2030 sluit aan bij Europese doelstellingen om in 2050 een volledig circulaire economie te realiseren zonder restafval en met maximaal hergebruik van materialen.

De huidige consumptie-economie heeft geleid tot milieuproblemen zoals CO2-uitstoot, stikstofvervuiling en een tekort aan grondstoffen. Goede inzameling en verwerking is steeds belangrijker. Ook samenwerking in de hele keten van producent tot verwerker om deze problemen aan te pakken is van groot belang. Dit is vastgelegd in wetgeving en Europese kaders. Bewustwording en gedragsverandering bij inwoners voor het consuminderen en afval scheiden zijn cruciaal.

De gemeente zet daarom in op omgekeerd inzamelen, waarbij grondstoffen zoals PMD, GFT en oud papier aan huis worden ingezameld en restafval centraal wordt aangeboden, om zo de afvalscheiding en recycling te verbeteren en restafval te verminderen.

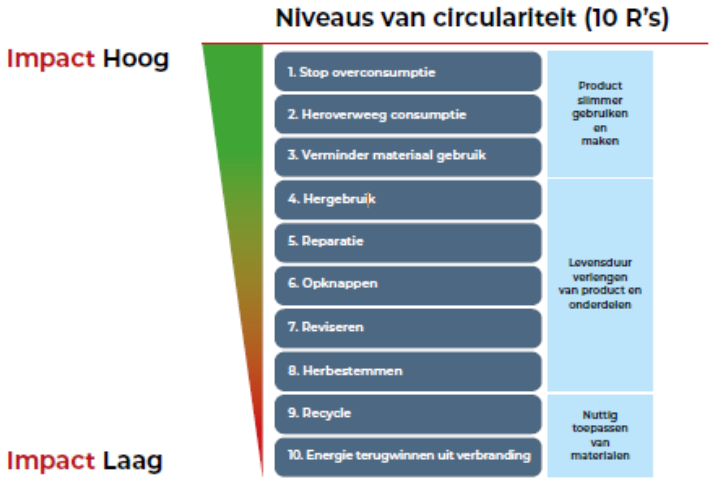
Europese en landelijke kaders

De gemeente heeft de zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval. Dit is vastgelegd in de wet milieubeheer (artikel 10.21 tot en met 10.29).

Het Omgevingsprogramma grondstoffen 2026-2030 sluit aan bij de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen (KRA) en de Nederlandse VANG-doelstellingen. De KRA stelt eisen aan afvalbeheer zonder schade aan milieu en gezondheid. De VANG-norm stelt recyclingdoelen vast met als uiteindelijk streven nul restafval in 2050. De gemeente Veere wil hieraan voldoen door omgekeerd inzamelen in te voeren. Zo goed mogelijk afval te scheiden, de grondstoffen schoon te houden en zo het restafval te verminderen. De kosten voor het verwerken/verbranden van restafval gaan naar verwachting stijgen door de verhoging van de CO2 belasting.
De gemeente probeert de verhoging te beperken door omgekeerd in te zamelen.

Gemeentelijke kaders

De gemeenteraad stelde in de ‘Omgevingsvisie Veere 2047’ al vast dat we toe willen naar een duurzaam Veere. We willen toewerken naar het beperken van restafval en het besparen van energie door het stimuleren van een circulaire economie.

In de Omgevingsvisie Veere 2047, 'Omgevingsprogramma Duurzaam Veere 2022-2025' en het beleid Circulaire Economie Zeeuwse gemeenten 2025-2028 staat dat we in 2050 een 100% circulaire gemeente willen zijn.
De gemeenteraad heeft in juni 2025 de volgende kaders voor een nieuw Omgevingsprogramma grondstoffen 2026-2030 vastgesteld:

- Streven naar start omgekeerd inzamelen per 01-01-2027
- Zo goed mogelijk inzetten om de milieudoelen te halen binnen de VANG-norm
- Kosten en service van afval/grondstoffen inzameling en verwerking in balans
- Maatschappelijke doelen die zich inzetten voor het omgekeerd inzamelen van grondstoffen laten we meeprofiteren van de financiële opbrengsten. Met als voorbeeld het inzamelen van oud-papier. Het doel hiervan is de bewustwording voor een circulaire economie bij de inwoners te vergroten.
- Streven naar meer en schone grondstoffen en daardoor minder restafval, om de verwachtte kostenstijging op restafval, en als gevolg daarvan, hogere afvalstoffenheffingen voor restafval in 2028 te beperken of voorkomen
- Kosten voor luier-incontinentiemateriaal, medisch- en zwerfafval op basis van solidariteit normen verrekenen over alle huishoudens
- Richtlijn de vervuiler betaalt, verwerken in de heffingen
- Samenwerken met andere gemeenten in OLAZ en ZRD verband.

Risico's

Het Omgevingsprogramma kent een aantal risico's waar rekening mee gehouden moet worden en die nu moeilijk in omvang in te schatten zijn.

- **Omgekeerd inzamelen** schept voor inwoners in de gemeente optimale voorwaarden om de hoeveelheid restafval te verlagen. Het succes van deze methode ligt bij de inwoners. Hoe snel zijn de inwoners gewend aan de nieuwe methode? Hoe goed en bewust gaan de inwoners afval scheiden?
    - **Het verminderen van restafval** verlaagt de kosten voor restafval verbranden, wat duurder wordt door de voorgenomen verhoging van de CO2-heffing.
    - **De opbrengst voor de recyclebare grondstoffen** wordt bepaald door hoe goed de grondstoffen gescheiden worden en hoe schoon dit ingezameld wordt. Het nieuwe contract wat tussen de gemeenten (VNG) en Verpact is vastgesteld op 19 september 2025 bepaalt ook, op basis van hoe schoon PMD wordt aangeboden, de vergoeding voor PMD.
- **Exploitatie kosten** gaan omhoog door meer inzamelvoertuig dagen die nodig zijn voor het inzamelen van PMD aan huis. Deze kosten zijn te beperken door het **Clusteren** van inzamelpunten. Het clusteren wordt later in het plan uitgevoerd omdat hier veel voorbereiding voor nodig is.

Uiteindelijk doel voor gemeente Veere

- Per 2050 moet er in Europa een circulaire economie zijn ontstaan, waarin grondstoffen worden hergebruikt
- 0% restafval
- Alle materialen recyclebaar
- Minimaal gebruik van nieuwe grondstoffen

In dit Omgevingsprogramma grondstoffen zijn de te nemen stappen om aan de wetgeving en kaders te voldoen, op een rijtje gezet in tijd. In het uitvoeringsplan zijn deze stappen verder uitgewerkt. Zo werkt gemeente Veere toe naar het uiteindelijk doel, een circulaire economie.

Omgekeerd inzamelen als kernmaatregel

Omgekeerd inzamelen betekent dat grondstoffen aan huis worden opgehaald, terwijl restafval naar centrale ondergrondse containers moet worden gebracht. Dit stimuleert betere scheiding en vermindert vervuiling van grondstoffen, dit is nodig voor hoogwaardige recycling. Het serviceniveau voor restafval wordt verlaagd om gedragsverandering te bevorderen. Het doel is om dit systeem per 1 januari 2027 in te voeren. We bereiden ons daarop voor met de invoering van Diftar (afvalstoffenheffing-deel per aanbieding) op ondergrondse containers en uitbreiding van inzamelcapaciteit.

Uitgangspunten dekkingsgraad restafvalcontainers

Door omgekeerd inzamelen neemt het aantal aanbieders op ondergrondse containers toe. Om een afvalcontainer voor restafval voor iedereen bereikbaar te maken gaan we aan de slag met een betere spreiding en tactisch gebruik van persunits. De gemeente streeft ernaar dat minimaal 90% van inwoners in de kernen een restafval container hebben binnen een straal van 250 meter van het woonadres. Ook houden we waar het kan, rekening met mindervaliden en verschillen per afvalsoort en woonomgeving.

Voordelen

- Maximale service voor grondstoffeninzameling
- Minder vervuiling door bedrijfsafval
- Effectieve milieuwinst bij juiste invoering

Uitdagingen

- Gedragsverandering kost tijd; goede informatievoorziening en het voorkomen van vervuiling in de gewenningstijd
- De kwaliteit van de grondstoffen moet hoog zijn voor de doelen die gesteld zijn
  We monitoren en analyseren het aanbied-gedrag en de ingezamelde grondstoffen
- Communicatie, coaching en handhaving zijn noodzakelijk om succes te waarborgen
  We weten niet goed wat hiervan het resultaat is

Uitgevoerde en lopende acties

Sinds de invoering van Diftar in 2022 zijn diverse pilots en verbeteringen uitgevoerd. Zo zijn er GFe-containers, luiercontainers en textielcontainers geplaatst. Er zijn afvalanalyses gedaan om inzicht te krijgen in gedrag. We hebben de digitale communicatie via apps verbeterd en enquêtes georganiseerd. Er is ook gewerkt aan het

weren van bedrijfsafval uit huishoudelijke stromen en het verbeteren van de ondergrondse containerlocaties. Deze voorbereidingen vormen de basis voor het nieuwe Omgevingsprogramma grondstoffen 2026-2030.

Planning 2025-2030

- 2025:
  - Plaatsen van GFE-cocons bij hoogbouw en parken
  - Afvalanalyses uitvoeren voor 0-meting en voortgang (elk jaar uitgevoerd)
  - Een nieuw PMD-contract tussen Verpact en de VNG (alle Nederlandse gemeenten)
  - Communicatie/Coaching/Handhaving over:
    - GFE-inzameling
    - Diftar voor ondergrondse containers voorbereiden
    - Invoering van betalen vanaf eerste lediging of aanbieding
    - Afschaffen van de extra restafval rolcontainer
    - Betalen voor het inzamelen van grof huishoudelijk restafval
    - Afvalstoffenheffing berekenen met als doel om kostendekkend te houden en geleidelijk te verhogen. Pieken vangen we op uit de voorzieningen
- 2026:
  - Start betalen voor aanbieden restafval vanaf de eerste lediging of aanbieding
  - Start Diftar voor ondergrondse containers
  - Pilot afvalscheiding voor afvalbakken in de openbare ruimte uitvoeren.
  - Uitfaseren van de extra restafval rolcontainers
  - Start betalen voor het inzamelen van grof huishoudelijk restafval
    Inzameling grof huishoudelijke grondstoffen blijft gratis
  - Onderzoek starten naar Circulair ambacht centrum Walcheren
  - Mogelijkheden onderzoeken samenwerking Kringloop en milieustraat
  - Uitzetten van PMD-containers bij laagbouw
  - Uitbreiding van centrale inzamelvoorzieningen
- 2027:
  - Inzamelen grote afvalstromen GFT, PMD, OPK (oud papier en karton) en restafval is uitgevoerd
  - Invoering omgekeerd inzamelen
  - Uitfaseren restafvalrolcontainers bij laagbouw
  - Evaluatie van gedragsverandering, inzamelresultaten en afvalanalyses
  - Plan opzetten voor bredere inzet van maatschappelijke organisaties voor de ondersteuning in de lijn van omgekeerd inzamelen en circulariteit (vergelijkbaar met huidige huis aan huis inzameling van oud papier en karton)
- 2028:
  - Invoeren van aangepaste afvalstoffenheffingen op basis van grondstoffen, restafval en type bewoning (o.a. 1-persoons, meer persoons, recreatie) van het vast tarief en variabel tarief
  - Uitbreiding bestaande milieupleintjes met grondstoffen en locaties
  - Clusterplaatsen invoeren voor de rolcontainers van grondstoffen
  - Inwoners vertrouwd maken met het nieuwe systeem
  - Afval analyses tweede resultaten omgekeerd inzamelen
- 2029:
  - Invoering van gestaffelde aanbieding tarieven voor het restafval
  - Onderzoek naar mobiele milieustraat
  - Oplevering Circulair ambacht centrum Oosterschelde

- 2030:
  - Een stabiel jaar zonder wijzigingen uit het omgevingsprogramma
  - Evaluatie: doelen bereikt?
  - Wat kan beter?
  - Nieuwe plannen maken

Financieel plan

De financiering van het plan verloopt via de afvalstoffenheffing
Belangrijke wijzigingen zijn:

- Betalen vanaf de eerste aanbieding of lediging, hierbij horend een verlaagd vast tarief
- De invoering van Diftar op ondergrondse containers
- Het afschaffen van de extra restafval rolcontainer
- Betalen voor inzameling van grof restafval aan huis
- Investeringen richten zich op het plaatsen/vervangen van ondergrondse containers en het uitzetten van PMD-rolcontainers
- Exploitatiekosten:
  Voor kosten van extra inzamelvoertuigdagen hebben we een verwachting van de ZRD ontvangen. Voor de baten hangt veel af van hoe schoon en hoeveel afval er wordt gescheiden. Er zijn nog onzekerheden die zich moeilijk laten becijferen. Halverwege 2027 wordt meer duidelijk
  De exploitatie kosten zullen we via begrotingen rapporteren

Op basis van de Omgevingsprogramma grondstoffen 2026-2030 planning is er een financieel plan gemaakt

Communicatie en bewustwording

Een strategisch communicatieplan begeleidt de invoering van het Omgevingsprogramma grondstoffen 2026-2030 in zes fasen van 2025 tot 2030. We willen inwoners duidelijk informeren over veranderingen, voordelen en praktische uitvoering van omgekeerd inzamelen. De communicatie richt zich op alle inwoners en specifieke doelgroepen zoals hoogbouwbewoners, vakantieparken en charitatieve instellingen. Diverse kanalen worden ingezet, waaronder afvalcoaches, sociale media, lokale media, informatieavonden en de ZRD-afval-app. De boodschap benadrukt het belang van afvalscheiding voor milieu, kostenbeheersing en gemak. Zie bijlage 1; Communicatieplan.

Handhavingsplan

Sinds 2025 is een afval-BOA aangesteld voor handhaving en begeleiding. De focus ligt op communicatie, coaching en het aanpakken van foutief aanbieden, dumpingen en zwerfafval. Er wordt samengewerkt met bedrijveninspectie en gekeken naar mogelijkheden voor bestuursrechtelijke handhaving om naleving van het Omgevingsprogramma grondstoffen 2026-2030 te verbeteren. Zie bijlage 2; Handhavingsplan.

Bijlagen:

Bijlage 1 Communicatieplan
Bijlage 2 Handhavingsplan

Bijlage 1. Communicatieplan

Communicatieplan implementatie nieuw Omgevingsprogramma grondstoffen 2026-2030. gemeente Veere 2027- 2030 **– fase 1 t/m 6** Versie 01 d.d. 07-08-2025

1. Inleiding

De gemeente Veere heeft de opgave over te gaan van een afvalbeleid naar een Omgevingsprogramma grondstoffen. Dat houdt in dat we afval zien als stoffen om te hergebruiken. De Europese Unie wil dat we in 2050 in een circulaire afvalvrije economie leven. Dat betekent: geen afval meer, alle stoffen worden hergebruikt door middel van recycling. Omgekeerd inzamelen is een grote stap in deze richting, Als gemeente zorgen we ervoor dat inwoners hun afval goed kunnen scheiden, er regels zijn die helpen bij afvalscheiding, we inwoners duidelijke informatie en hulp bieden en de kosten zo eerlijk mogelijk worden verdeeld. Van inwoners vragen we minder te kopen (consuminderen), afval goed te scheiden en begrip op te brengen voor nieuwe regels. In dit communicatieplan zetten we de hiervoor te zetten stappen in **fase 1 t/m 6** uiteen.

Concreet betekent dit voor de inwoners dat in de periode 2025-2030 de volgende zaken veranderen:

Fase 1
2025:

- GFe-containers plaatsen bij hoogbouw en parken
- Voorbereiding Diftar ondergrondse containers
- Afvalanalyses starten voor een 0-meting

Fase 2
2026:

- Start betalen voor aanbieden restafval vanaf de eerste lediging of aanbieding
- Start Diftar voor ondergrondse containers
- Pilot afvalscheiding voor afvalbakken in de openbare ruimte uitvoeren.
- Uitfaseren van de extra restafval rolcontainers
- Start betalen voor het inzamelen van grof huishoudelijk restafval. Inzameling grof huishoudelijke grondstoffen blijft gratis
- Uitzetten van PMD-containers bij laagbouw
- Uitbreiding van centrale inzamelvoorzieningen

Fase 3
2027:

- Inzamelen grote afvalstromen GFT, PMD, OPK (oud papier en karton) en restafval is optimaal
- Invoering omgekeerd inzamelen
- Uitfaseren restafvalrolcontainers bij laagbouw
- Evaluatie van gedragsverandering, inzamelresultaten en afvalanalyses
- Plan opzetten voor bredere inzet van maatschappelijke organisaties voor de ondersteuning in de lijn van omgekeerd inzamelen (vergelijkbaar met huidige huis aan huis inzameling van oud papier en karton)

Fase 4
2028:

- Invoeren van aangepaste afvalstoffenheffingen op basis van grondstoffen, restafval en type bewoning (o.a. 1-persoons, meer persoons, recreatie) van het vast tarief en variabel tarief
- Uitbreiding bestaande milieupleintjes met grondstoffen en locaties
- Clusterplaatsen invoeren voor de rolcontainers van grondstoffen
- Inwoners vertrouwd maken met het nieuwe systeem
- Afval analyses tweede resultaten omgekeerd inzamelen

Fase 5
2029:

- Invoering van gestaffelde aanbieding tarieven voor het restafval

Fase 6
2030:

- Een stabiel jaar zonder wijzigingen uit het omgevingsprogramma
- Evaluatie: doelen bereikt?
- Wat kan beter?
- Nieuwe plannen maken

2. Doelstellingen, doelgroepen en betrokken partijen

2.1. Doelstellingen

- Inwoners van de gemeente Veere informeren over de wijzigingen in het Omgevingsprogramma grondstoffen 2026-2030 met als hoofddoel omgekeerd inzamelen. Omgekeerd inzamelen houdt in dat we grondstoffen zoals PMD, OPK en GFT bij de mensen thuis of dichtbij huis ophalen. Restafval wordt niet meer thuis opgehaald. Inwoners moeten dit zelf wegbrengen naar een ondergrondse container in de buurt.

  Aan huis of dichtbij huis ophalen van:
  - PMD (plastic, metaal en drinkpakken)
  - GFT(e) (groente, fruit, Tuinafval en etensresten)
  - OPK (oud papier en karton)

Zelf wegbrengen naar een verzamelplek/milieupleintjes:

- Restafval
- Glas
- Textiel
- Luiers
- Al het overige afval naar de milieustraat brengen zoals:
- Kleine apparaten
- Frituurvet
- Grof afval

Het creëren van bewustwording over gedrag rond afval. Inwoners krijgen meer gemak bij het scheiden van grondstoffen, er ontstaat minder restafval, mensen worden bewuster van wat ze kopen en weggooien, het is beter voor het milieu en de kosten blijven beter beheersbaar.

Inwoners een goed gevoel geven over hun scheidingsgedrag, 'opfrissen', aanbiedregels onder de aandacht blijven brengen.

2.2. Doelgroepen

In onze communicatie richten we ons op alle inwoners van de gemeente Veere en waar nodig op specifieke doelgroepen:

- inwoners die medisch afval hebben
- huiseigenaren vakantieparken
- bewoners hoogbouw
- charitatieve instellingen (o.a. kerken) m.b.t. inzamelen oud papier

2.3. Betrokken partijen

Gemeente Veere, portefeuillehouder afval (John de Jonge), afdeling afvalinzameling, afdeling communicatiegemeente Veere, klantenservice/balie gemeente Veere, dorpsraden, papier inzamelende charitatieve instellingen, Zeeuwse Reinigingsdienst (ZRD) en lokale media.

3. Opzet en uitgangspunten communicatie

- We willen alle inwoners van de gemeente Veere zo volledig mogelijk en op een transparante en duidelijke manier informeren over alle wijzigingen. Dit doen we door de positieve punten van de veranderingen 'omgekeerd inzamelen' te benadrukken.
- Met het inzetten van een mix van communicatiemiddelen en media worden inwoners over het nieuwe Omgevingsprogramma grondstoffen 2026-2030 rond de voorbereiding en invoering van de nieuwe maatregelen geïnformeerd.
- Communicatiemiddelen worden (nog) meer dan voorheen visueel uitgewerkt, vooral met het oog op toeristen.
- Inzetten van de ZRD-afvalapp.
- De communicatie gaat van 'waarom' naar 'hoe, wat en wanneer'.

3.1. Wethouder John de Jonge geeft een toelichting waarom de wijzigingen nodig zijn en waarom de gemeenteraad dit besluit heeft genomen.
3.2. De gemeente Veere legt uit wat de voordelen zijn voor de inwoners en hoe we dat -gefaseerd- gaan invoeren.

3.3. Praktische informatie over de nieuwe maatregelen geven we zo kort mogelijk voor het ingaan van die maatregelen.
3.4. Mede vanuit milieuoogpunt communiceren we zo min mogelijk via drukwerk op adres.
3.5. Regelingen die maatwerk vragen, communiceren we gericht met de betreffende doelgroep.

4. In te zetten communicatiekanalen en -middelen

4.1. Eigen kanalen gemeente Veere:

Inzetten van afvalcoaches, website, sociale media (Facebook en LinkedIn alleen voor melden vergroten service, niet voor 'inwoner' communicatie), ZRD-afvalapp, gemeentenieuws (maandelijkse pagina's in De Bode), extra advertentiecampagne, informatieavonden, bewonersbrief, Q & A voor de klantenservice.

4.2. Extern

Regionale kranten (De Bode, PZC, Omroep Zeeland), regionale nieuwssites, website en sociale mediakanalen gemeente, sociale media van dorpen/kernen/dorpsraden.

5. Communicatieaanpak (drie fasen)

Fase 1 - communicatie na raadsbesluit

A. Persbericht – week X

Inwoners worden via een persbericht van de gemeente Veere in de media geïnformeerd over de verbeterde dienstverlening voor een nog betere afvalscheiding.

B. Infographic – gemeentepagina – week X

Inwoners krijgen informatie via een infographic op de gemeentepagina's in De Bode waarin de maatregelen overzichtelijk zijn samengevat. Hiermee bereiken we ook de groep inwoners die digitaal minder vaardig zijn. Herhaling van de infographic vindt in nader overleg plaats op de kanalen van de gemeente Veere. Een goed moment zou eind november 2025 zijn. De infographic is ook op latere momenten in het jaar inzetbaar.

C. Landingspagina – week X

Via een landingspagina op de website van de gemeente communiceren we naar inwoners alle informatie rond de verbeterde dienstverlening als gevolg van het nieuwe Omgevingsprogramma grondstoffen 2026-2030.

D. Follow-up persbericht

Wijzigingen 2026 omgekeerd inzamelen – week X door middel van een artikel in de PZC en Bode en interview met Omroep Zeeland met wethouder John de Jonge.

Fase 2 - communicatie rond implementatie maatregelen
2025:

- GFE-containers plaatsen bij hoogbouw en parken: inwonersbrief, website, media en sociale media
- Voorbereiding Diftar ondergrondse containers: inwonersbrief, website, media en sociale media
- Nieuwe tarieven afvalstoffenheffing: inwonersbrief, website, media en sociale media
- Uitfaseren van extra restafvalcontainers: inwonersbrief, website, media en sociale media

Fase 3 - communicatie na de implementatie
Dit voorstel volgt in een later stadium.

Globale planning communicatiemomenten

Overzicht mogelijke pers- en fotomomenten

Nog nader in te vullen

Week nummer	Datum	Omschrijving	Moment/activiteit
Week …		Interview (wethouder John de Jonge) @RadioOmroep Zeeland, lokale kranten en nieuwssites ook hierbij betrekken voor breder draagvlak	
Week …		persbericht richting lokale media over de maatregelen per 1 januari 2026 (herhaling)	
Week …		in elke kern milieupleintjes	
Week …		persfotomoment	
Week …			
Week …			
Week …			

Bijlage 2. Handhavingsplan

Het handhavingsplan zal komende jaren verder vorm krijgen. We hebben sinds 01-07-2025 een halve FTE afval BOA in dienst.

Waar we ons op gaan richten:

- Zo uitgebreid mogelijk communiceren en dus informeren, zie het communicatieplan.
- De volgende stap is inwoners begeleiden in het afval scheiden, dit doen we met een afvalcoach die we via de ZRD inzetten. Deze zal zich richten op:
    - Vragen vanuit inwoners
    - Veel aanbieders (gericht van-deur-tot-deur)
    - Uitkomsten van inspectierondes op grondstoffen
- De afval BOA gaat zich richten op:
    - Dumpingen / bijplaatsingen
    - Inwoners aanspreken die meermalen zijn benaderd voor:
        - Foutief grondstoffen aanbieden
        - Slecht afval scheiden
        - Zwerfvuil veroorzaken
    - Het analyseren van data met betrekking tot aanbiedt gedrag
    - Het verbeteren van het afval handhavingsproces
    - Samenwerken met de milieutoezichthouder om te handhaven bij bedrijven die onrechtmatig gebruik maken van gemeentelijke afvalstromen
    - Onderzoeken om meer bestuursrechtelijk te gaan handhaven op het gebied van afval